

AZ EURÓPAI UNIÓ. KOHÉZIÓS POLITIKÁJA

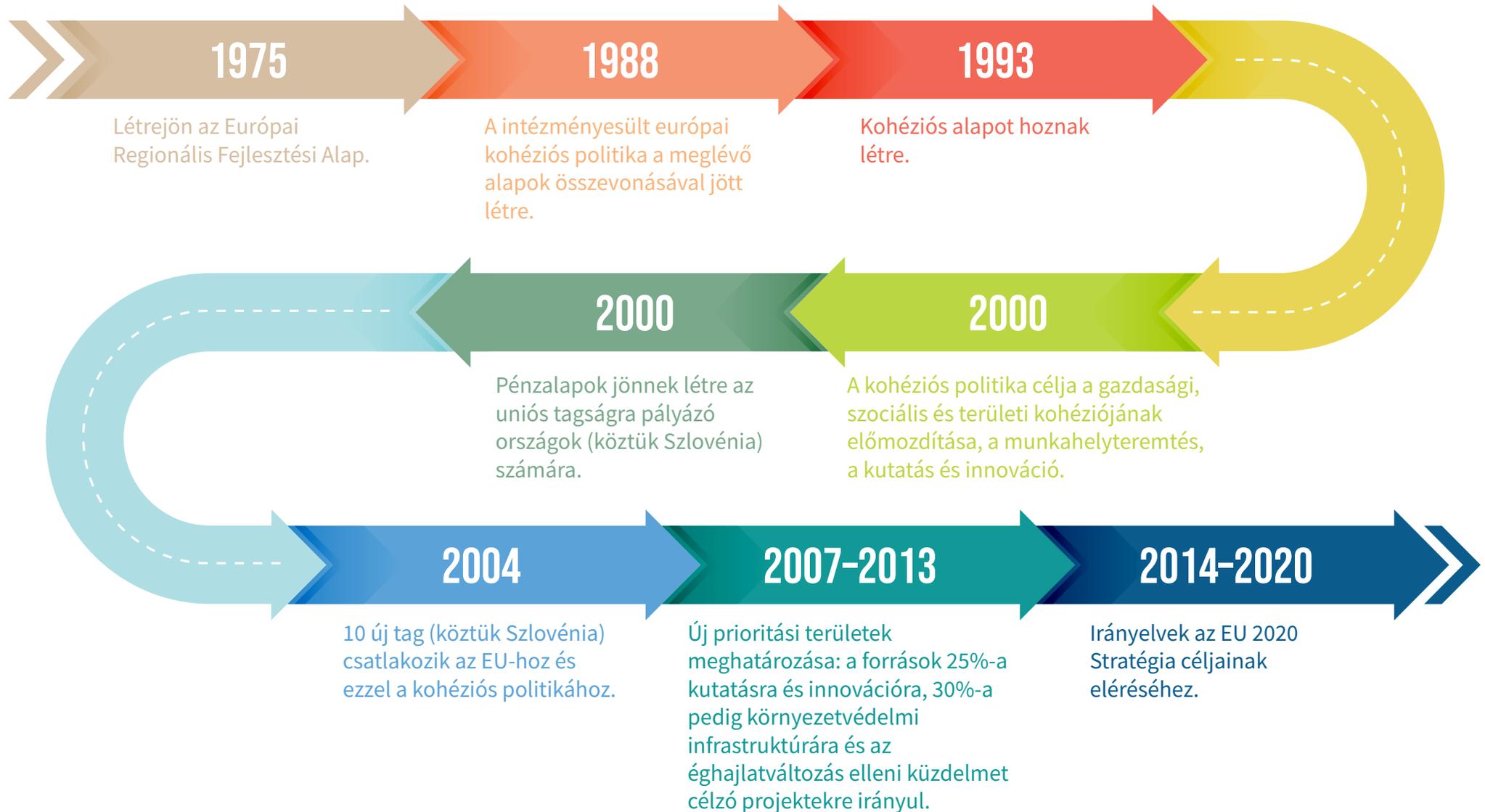
zelená kohezija
MLADI O ZELENÍ PRIHODNOSTI

A kohéziós politika **az Európai Unió egyik legfontosabb politikája** és az egyik legjelentősebb beruházási politika, amely minden régiót és várost megcéloz.

Az Európai Unió a kohéziós politika segítségével ösztönzi a fejletlenebb térségek fejlesztését azzal a céllal, hogy az uniós országok vagy régiók kevésbé fejlett részei felzárkózzanak más országokhoz, régiókhoz, ezzel megakadályozza a fejlett és fejletlen tagállamok közötti rés további növekedését és csökkenti az EU-ban még mindig fennálló gazdasági, társadalmi és területi különbségeket.

Az Európai Unió kohéziós politikája

FEJLŐDÉSI SZAKASZOK

Az Európai Unió kohéziós politikája

KÖLTSÉGVETÉSEK

64 milliárd ECU

(az euró létrehozása előtt
használt európai
valutaegység)

168 milliárd ECU

213 milliárd EUR

15 állandó tag számára
(2000-2006 közötti időszakban) és

22 milliárd EUR

10 új tag számára
(2002-2006 közötti időszakban)

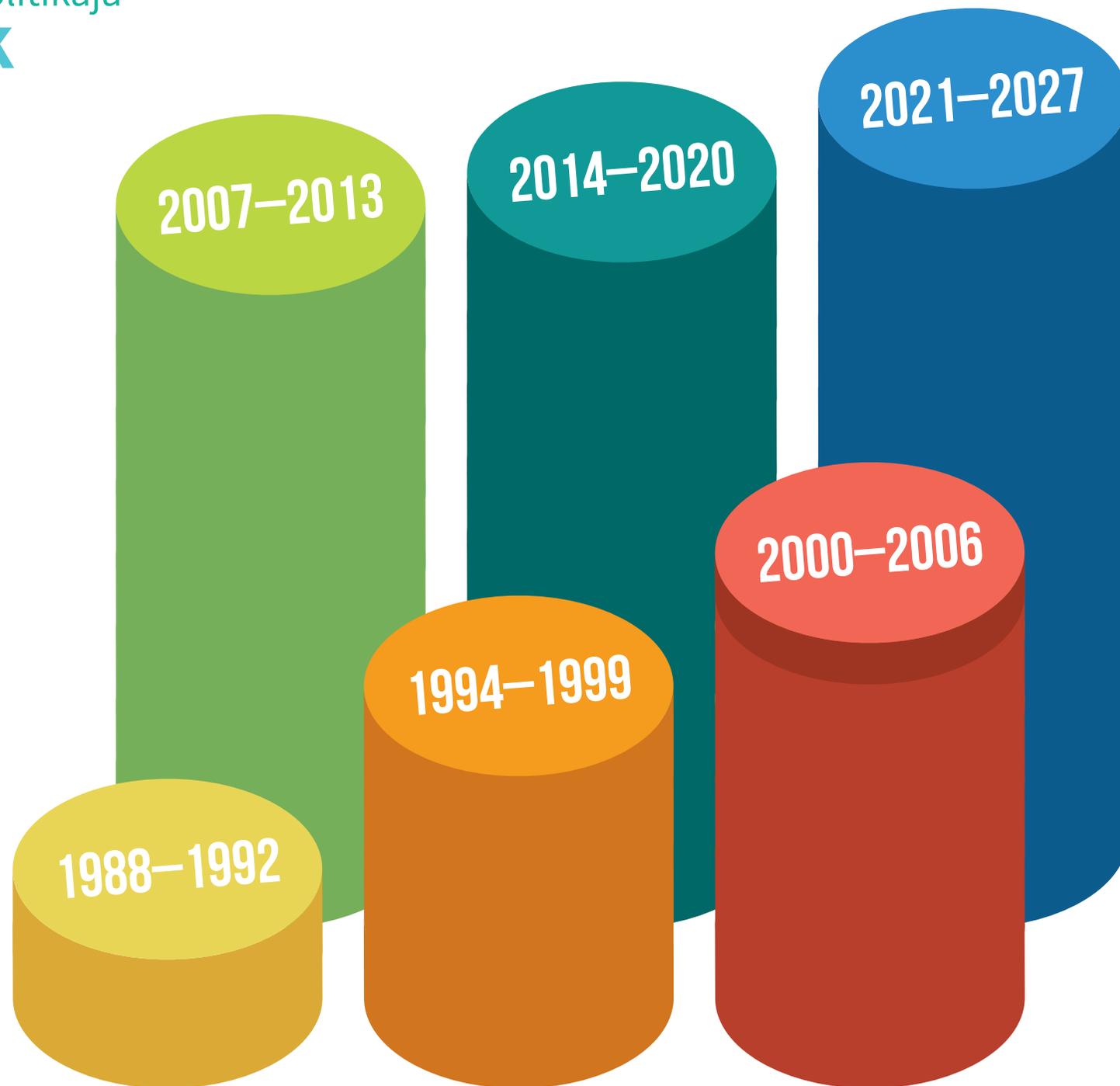
347 milliárd EUR

351,8 milliárd EUR

392 milliárd EUR

Az Európai Unió kohéziós politikája

EREDMÉNYEK

3 millió ember számára biztosított a tiszta ivóvízhez való hozzáférést, ami több, mint Litvánia lakossága.

18 000 km épített vasúti pálya, ami több, mint a Szlovénia és Ausztrália közötti távolság.

Csaknem **7 millió hektár természetes védett és veszélyeztetett** élőhely vált támogathatóvá, amely a közösség szempontjából jelentős természetes élőhelytípusok, növény- és állatfajok megővését tette lehetővé.

A középületek (beleértve az iskolákat is) energetikai felújítását célzó beruházások eredményeként évente **480 GWh villamos energia takarítható meg**, ami 500 000 háztartás éves fogyasztásával egyenlő.

Kohéziós politika 2021–2027

EU-ALAPOK

AZ IGAZSÁGOS ÁTMENET ALAP

Az Igazságos Átmenet Alap a zöld gazdaságra való átállás által leginkább érintett területeket támogatja. Az alap elsősorban gazdasági diverzifikációjára, valamint az ilyen területeken dolgozó munkavállalók és álláskeresők átképzésére és aktív munkaerőpiaci befogadására összpontosít.

3,9%
KÖLTSÉGVETÉS
IAA

KOHÉZIÓS ALAP

Kohéziós Alap – olyan alap, amely közlekedési és környezetvédelmi projekteket finanszíroz olyan országokban, ahol az egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelem nem éri el az uniós átlag 90%-át. A 2021-2027-es időszakban Szlovénia mellett Bulgária, Ciprus, Csehország, Észtország, Görögország, Horvátország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Portugália, Románia és Szlovákia jogosult a kohéziós alap forrásaira.

12,3%
KÖLTSÉGVETÉS
KA

EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP PLUSZ

Az ESZA Plusz arra szolgál, hogy támogassa a munkahelyeket, hogy segítsen az embereknek jobb állást találni, valamint hogy méltányosabb munkalehetőségeket biztosítson. Támogatja a szakmai képzést, oktatási rendszereket, tanárokat és diákokat megcélzó projekteket, valamint egyéb más projekteket finanszíroz.

24,3%
KÖLTSÉGVETÉS
ESZA +

EURÓPAI REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAP

Az ERFA célja az európai régiók fejlettségi szintje közötti különbségek enyhítésének támogatása és az életszínvonal javítása a leghátrányosabb helyzetű régiókban. A 2021 és 2027 közötti időszakban az ERFA támogatja a beruházásokat a versenyképesebb, intelligensebb, zöldebb, jobban összekapcsolt és szociálisabb, a polgáraihoz közelebb álló Európa tematikáján keresztül.

59,5%
KÖLTSÉGVETÉS
ERFA

KIEMELT JELENTŐSÉGŰ TERÜLETEK

VÁRHATÓ EREDMÉNYEK

Európa magas célokat tűzött ki az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére - 2050-ig 80–95%-os mértékű kibocsátás-csökkentésre. Várhatóan a Kohéziós Alap teljes pénzügyi forrásának 37%-a az éghajlat-változási célok megvalósítására irányul.

Az elkövetkezendő években a kohéziós alapok segítségével a következők valósulnak meg:

Csaknem **2 milliárd euró fordít a természeti katasztrófák felszámolására és megelőzésére.**

Szennyvíztisztító létesítmények beszerzése, évente több mint 5 millió ember által termelt szennyvíz kezelésére.

Több mint 3400 km vasúti pálya kerül kiépítésre vagy korszerűsítésre (több, mint a távolság Ljubljana és Izland fővárosa között).

Évente **több mint 10 millió tonna hulladék** újrahasznosítása (egy lakos által évente termelt hulladék mennyisége Szlovéniában kb. 518 kg).

Szlovénia a 2021–2027 közötti időszakban

Az európai kohéziós politika végrehajtása érdekében Szlovénia két régióra oszlik.

VZHODNA (KELET) SLOVENIJA KOHÉZIÓS RÉGIÓ:

Délkelet-Szlovénia, Koroška, Pomurska, Podravska, Primorsko-Notranjska, Posavska, Savinjska és Zasavska statisztikai régiók.

ZAHODNA (NYUGAT) SLOVENIJA KOHEZIÓS RÉGIÓ:

Goriška, Gorenjska, Osrednjeslovenska és Obalno-Kraška statisztikai régiók.

A 2018-as fejlesztési adatok alapján megállapítandó, hogy Vzhodna (kelet) Slovenija Kohéziós Régió az Európai Unió átlagos fejlettségi szintjének 72%-át, míg Zahodna (nyugat) Slovenija Kohéziós Régió az Európai Unió átlagos fejlettségi szintjének 105%-át éri el.

Ezen adatok alapján került meghatározásra az Európai Szociális Alapból és az Európai Regionális Fejlesztési Alapból származó európai uniós társfinanszírozás hányada. Kelet-Szlovéniában a finanszírozás aránya 85%, míg Nyugat-Szlovéniában ez a részarány eléri a 40%-ot.

Szlovénia a 2021–2027 közötti időszakban **CÉLKITŰZÉSEK**

A 2021-2027-es programidőszakban Szlovénia 3,2 milliárd eurót kap az európai kohéziós politika keretében, melynek segítségével **zöldebb, digitálisabb, jobban összekapcsolt és szociálisabb Szlovéniát** hozunk létre.

OKOSABB SZLOVÉNIA

Az innováció, a fejlesztés és a kutatás előmozdítása.

1

5 SZAKPOLITIKAI CÉLKITŰZÉS

2

3

4

5

POLGÁRAIHOZ KÖZELEBB ÁLLÓ SZLOVÉNIA

A városi és vidéki térségek fenntartható és integrált fejlesztése.

Az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás, energiaátmenet és körforgásos gazdaság.

ZÖLDEBB, KARBONMENTES SZLOVÉNIA

JOBBAN ÖSSZEKAPCSOLT SZLOVÉNIA

A mobilitás javítása.

SZOCIÁLISABB SZLOVÉNIA

A szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv megerősítése.

KÖLTSÉGVETÉS: 727 MILLIÓ EURÓ / 793 MILLIÓ EURÓ / 511 MILLIÓ EURÓ / 741 MILLIÓ EURÓ / 85 MILLIÓ EURÓ

Szlovénia a 2021–2027 közötti időszakban

ZÖLDEBB, KARBONMENTES SZLOVÉNIA

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOKBA
TÖRTÉNŐ BERUHÁZÁSOK

AZ ÁRVÍZI BIZTONSÁG ÉS AZ
ÉGHAJLATVÁLTOZÁS HATÁSAIHOZ VALÓ
ALKALMAZKODÁS

SZENNYVÍZ ELVEZETÉS ÉS TISZTÍTÁS

ÉPÜLETEK ENERGETIKAI FELÚJÍTÁSA

EGYÉB PROJEKTEK

A SZLOVÉNIA IGAZSÁGOS ÁTMENETI ALAP HOZZÁJÁRUL A ZÖLDEBB, KARBONMENTES SZLOVÉNIA CÉLKITŰZÉS ELÉRÉSÉHEZ.

Kulcsfontosságú lépések a klíma- és energiakitűzések 2030-ra, valamint a klímasemlegesség céljának 2050-ig történő eléréséhez.

Szlovéniában a következők jogosultak a költségvetésre:
Savinjska-Šaleška térség és Zasavsko térség.

Európai Területi Együttműködés

Az európai kohéziós politika ösztönzi és lehetővé teszi a **nemzeti határokon átnyúló együttműködést**. Az európai területi együttműködési programok vagy más néven interreg programok olyan **programok, amelyek az Európai Unión belüli különböző régiókat és országokat, a szomszédos országokat és az Európai Unióhoz való közeledés folyamatában lévő országokat kötik össze.**

Három típusú interreg programot ismerünk:

➔ **HATÁRON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAMOK**

➔ **TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAMOK**

➔ **RÉGIÓK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAMOK**

A 2014-2020 közötti időszakban a következő programok valósultak meg:

60 határon átnyúló együttműködési program

15 transznacionális együttműködési program

4 régiók közötti együttműködési program

Európai Területi Együttműködés

HATÁRON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAMOK

AUSZTRIA

CO₂

MAGYARORSZÁG

GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI FEJLŐDÉS ELŐMOZDÍTÁSA

A TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS ÉRTÉKEK
NÉPSZERŰSÍTÉSE A TURIZMUSHOZ KAPCSOLÓDÓAN

KÖRNYEZETVÉDELEM TERÉN JELENTKEZŐ KÖZÖS
KIHÍVÁSOK KEZELÉSE

JOBB ÉLETKÖRÜLMÉNYEK MEGTEREMTÉSE A HATÁRON
TÚLI TÉRSÉGBEN

OLASZORSZÁG

Szlovéniának négy szomszédos országa van, ami azt jelenti, hogy a 2021-2027-es programozási időszak határon átnyúló együttműködése Szlovéniában négy különböző interreg program keretében valósul meg.

HORVÁTORSZÁG

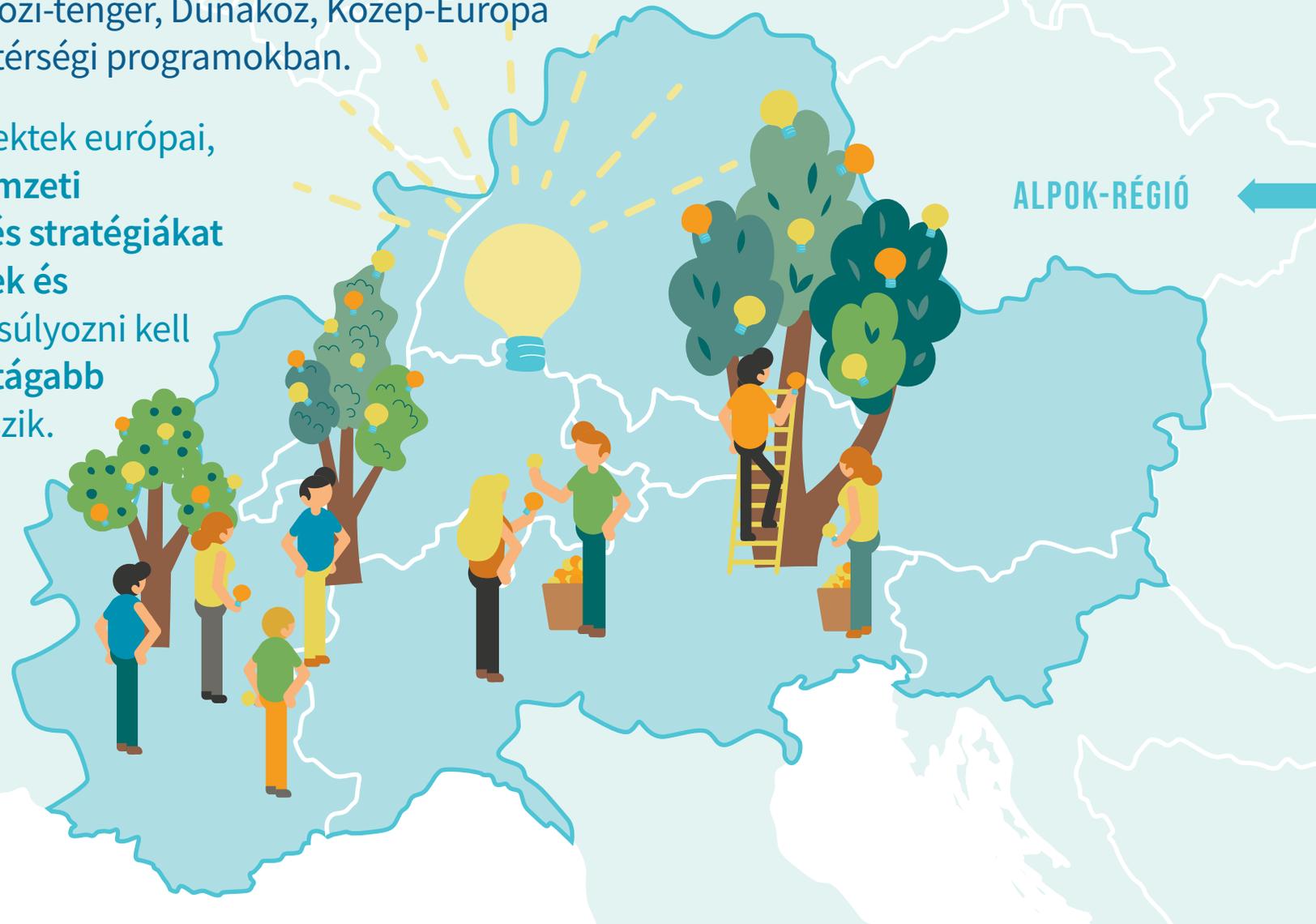

Európai Területi Együttműködés

TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAMOK

A határon átnyúló programokhoz hasonlóan a transznacionális programok is túlmutatnak egy-egy ország határain, de az előbbiektől eltérően földrajzilag jóval nagyobbak, mivel földrajzi elhelyezkedésüket tekintve tágabban fedik le az országokat. Szlovénia a következő programokban vesz részt: Alpok, Földközi-tenger, Dunaköz, Közép-Európa és az Adria-Jón-tenger térségi programokban.

A transznacionális projektek európai, makroregionális és nemzeti fejlesztési politikákat és stratégiákat dolgoznak ki, tesztelnek és valósítanak meg, hangsúlyozni kell azonban, hogy ezt egy tágabb földrajzi téren belül teszik.

Európai Területi Együttműködés

RÉGIÓK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAMOK

A régiók közötti együttműködés szélesebb körű fogalmat jelent, mint a transznacionális együttműködés. Az ilyen típusú együttműködés **tágabb földrajzi értelemben vett együttműködést jelent, amely nemcsak az Európai Unió területére korlátozódik, hanem más európai országokra is kiterjed.** Szlovénia részt vesz az összes régiók közötti együttműködési programban: Interact, Interreg Europe, Urbact, Espon 2030.

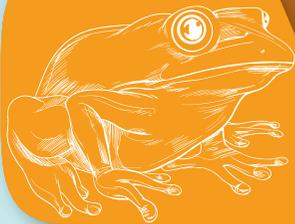
A régiók közötti együttműködési programok célja a **kohéziós politika hatékonyságának erősítése a régiók közötti tapasztalatszere előmozdításával.**

BEVÁLT GYAKORLATOK ÉS PÉLDÁK

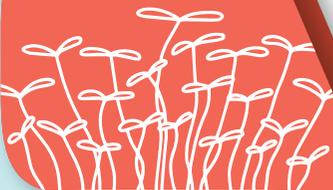
A **Za Kras** projekt részeként **1254 villanyoszlopon** – állóhelyen – védték le a feszültség alatt álló részeket, ami a természetben **110 kilométernyi elektromos távvezeték**et jelent. Ez csökkenti annak esélyét, hogy a madarak áramütés következtében elpusztuljanak. A legveszélyeztetettebbek **a nagy fülesbagolyok**, amelyek valóban védelemre szorulnak.

A **Vipava** projekt részeként a Vipava folyó rendezésével és a kételtűek tenyésztésére szolgáló pocshelyek feltárása révén sikeresen **növelték a Lataste béka ívóinak számát**. A Lataste béka Európa egyik legveszélyeztetettebb békafaja, a Vipava-völgyben való léte kulcsfontosságú a fennmaradásához.

A **Ljubljana Regionális Hulladékgazdálkodási Központban** évente több mint 170 000 tonna hulladékot fogadnak be, amelynek **több mint 95%-át új nyersanyagok előállításához szükséges erőforrásokká dolgozzák fel**, ami azt jelenti, hogy mindössze 7350 tonna kerül hulladéklerakókba.

A **Vrh Julijcev** projekt részeként több mint **13 000 facsemete elültetésével** olyan jelentős madárfajok élőhelyét javították, mint a **siketfajd**, a **nyírfajd**, a **havasi hófajd**, a **császármadár** és a **háromujjú harkály**.

BEVÁLT GYAKORLATOK ÉS PÉLDÁK

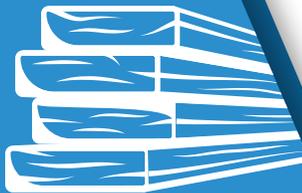
A **Soča-Isonzo** projekt részeként a **Soča folyón átívelő 120 m hosszú gyaloghíd** kiépítése hozzájárult a fenntartható mobilitás és a fenntartható turizmus fejlesztéséhez Szlovénia és Olaszország határon átnyúló térségében.

Szlovéniában kohéziós erőforrások támogatásával az elmúlt években **több mint 25 km vasúti pályát** építettünk, ezzel is növelve az érdeklődést a vonaton való utazás iránt, és hozzájárulva a közúti forgalom arányának a csökkentéséhez. Minden körülbelül 270 ülőhellyel rendelkező megtelt személyvonat **akár 184 járművet** is eltávolíthat az útról!

A **Krater** műhely egyesület működésének részeként Ljubljana közepén, egy leromlott övezetben található területen, **több mint 300 fiatal szerzett ismereteket a városökológia fontosságáról.**

A **Lesni feniks** projekt keretében a famaradványokban és az elhasznált fában rejlő lehetőségekre hívták fel a figyelmet. **A Poljanska Sotla melletti sétautakat, kilátókat és egy természetes úszómedencét** újrahasznosított fából rendezték be. A Lesni feliks projekt az elhasználadott termékek újrafelhasználását ösztönzi.

Források

- Božič, Primož. (2022. 10. 15). *V Solkanu odprt še tretji most na Soči*. <http://www.primorskival.si/novica.php?oid=18197> (2023. 01. 26.)
- Európai Bizottság. (é.n.). *History of the policy*. https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/what/history_en (2023. 01. 25.)
- Európai Bizottság. (é.n.). *Key achievements of Regional Policy 2014-2020*.
- Európai Bizottság. (é.n.). *New Cohesion policy*. https://ec.europa.eu/regional_policy/2021-2027_en (2023. 01. 25.)
- Európai Bizottság. (é.n.). *Priorities for 2021-2027*. https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/how/priorities_en (2023. 01. 26.)
- Európai Bizottság. (é.n.). *Priorities for 2021-2027*. https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/what/key-achievements_en (2023. 01. 25.)
- Koruza, Andrej (2023. 01. 26.). Krater. Telefonbeszélgetés.
- Lesni feniks (é.n.). *Žiri so bogatejše za krasne izdelke iz odsluženega lesa*. <http://www.lesnifeniks.si/2021/01/05/izdelki-feniks/> (2023. 01. 26.)
- Sankovič, Nina és Snaga Ljubljana. (2017). *Dobrodošli v RCERO Ljubljana*. <http://www.rcero-ljubljana.eu/aktualno/dobrodošli-v-rcero-ljubljana> (2023. 01. 20.)
- Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. - Az SzK Fejlesztési és Európai Kohéziós Politikáért felelős Kormányhivatala (SVRK). (é.n.). *Cilji politik*. <https://evropskasredstva.si/cilji-politik/> (2023. 01. 26.)
- Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. - Az SzK Fejlesztési és Európai Kohéziós Politikáért felelős Kormányhivatala (SVRK). (é.n.). *Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)*. <https://evropskasredstva.si/evropski-sklad-za-regionalni-razvoj-esrr/> (2023. 01. 26.)
- Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. - Az SzK Fejlesztési és Európai Kohéziós Politikáért felelős Kormányhivatala (SVRK). (é.n.). *Evropski socialni sklad + - Európai Szociális Alap +*. <https://evropskasredstva.si/evropski-socialni-sklad-plus-ess/> (2023. 01. 26.)
- Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. - Az SzK Fejlesztési és Európai Kohéziós Politikáért felelős Kormányhivatala (SVRK). (é.n.). *Evropska sredstva so naložba v tvojo prihodnost*. https://evropskasredstva.si/app/uploads/2022/03/solsko_regionalno__drzavno_eko-sola_koncna_070122.pdf (2023. 01. 26.)
- Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. - Az SzK Fejlesztési és Európai Kohéziós Politikáért felelős Kormányhivatala (SVRK). (é.n.). *Kohezija do 2020*. <https://eu-skladi.si/sl/ekp> (2023. 01. 25.)
- Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. - Az SzK Fejlesztési és Európai Kohéziós Politikáért felelős Kormányhivatala (SVRK). (é.n.). *Kohezijski sklad (KS)*. <https://evropskasredstva.si/kohezijski-sklad-ks/> (2023. 01. 26.)
- Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. - Az SzK Fejlesztési és Európai Kohéziós Politikáért felelős Kormányhivatala (SVRK). (é.n.). *Program evropske kohezijske politike 2021-2027*. <https://evropskasredstva.si/program-ekp-2021-2027/> (2023. 01. 26.)
- Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. - Az SzK Fejlesztési és Európai Kohéziós Politikáért felelős Kormányhivatala (SVRK). (é.n.). *Sklad za pravični prehod (SPP)*. <https://evropskasredstva.si/sklad-za-pravicni-prehod-spp/> (2023. 01. 26.)
- Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. - A Szlovén Köztársaság Fejlesztési és Európai Kohéziós Politikáért felelős Kormányhivatala (SVRK). (é.n.). *Mutató A felújított vagy korszerűsített vasútvonalak teljes hossza, ebből: TEN-T. Elektronikus kapcsolat/adatszolgáltatás e-mailben*, letöltve 2023. 12. 15-én
- Triglavski narodni park. (2022. 10. 25.). *Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) na Pokljuki zasadil že 13 tisoč sadik*. <https://www.tnp.si/sl/javni-zavod/obvestila/zgs-na-pokljuki-zasadil-13-tisoc-sadik/> (2023. 01. 26.)
- Zalar, Jaka. (2021. 09. 19.). *Projekt VIPava rešuje stanovanjsko stisko ogroženih živalskih vrst*. <https://www.rtvsllo.si/lokalne-novice/projekt-vipava-resuje-stornišansko-stisko-ogrozenih-zivalskih-vrst/594396> (2023. 01. 26.)

Kohézió kézikönyv, - infografika

Szerzők: Nena Bibica és Katja Mijajlović

Grafikai tervezés: Katja Mijajlović

Kiadó: Kulturno izobraževalno društvo PiNA

Lektorálás: Prevajalska agencija, K&J Translations

Kiadási év: 2023

A Kohézió kézikönyv, - infografika, az Európai Unió pénzügyi támogatásával valósult meg. Annak tartalmáért a Kulturno izobraževalno društvo PiNA vállal felelősséget. E kiadvány tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.

zelena kohezija
MLADI O ZELENIM PRIHODNOSTI

Projekt sofinancira
Evropska unija

RTV
SLO

TV Koper
Capodistria

piNa

za in
proti
zavod za
kulturno
dialoga